N°. 452. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.50.

DINGSDAG 7 NOVEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIËN:
Van één tot zes regels . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Verpligte amortisatie.

III.

Art. 4 van het ontwerp tot vervanging der schatkistbilletten door nationale schuld luidt aldus:

„Na afloop van elk dienstjaar, of zooveel vroeger als dit met zekerheid zal kunnen geschieden, worden de renten der schuld, die tot waarborg der rentelooze schuld is aangekocht en in depôt gelegd, voor zoover die renten niet mogten zijn uitgegeven, aangewend tot uitdelging van nationale schuld; en wordt de daaruit voortvloeijende uitgaaf alsdan bij verevening aangewezen op de posten, die voor interesten van de 2½ en 3 ten honderd rentegevende nationale schuld bij de Staatsbegrootingen zijn uitgetrokken.„

Tot toelichting wordt alleen het volgende gezegd: „art. 4 is strekkende, om duurzaam te regelen en te wettigen de bestemming dier renten, voor zoover die „niet mogten zijn uitgegeven.„

Het doel is duidelijk in die weinige woorden geschetst; men wil het duurzaam, dat is: eens en voor altijd *regelen*, opdat die lastige Tweede Kamer ons niet jaarlijks kome plagen met de vraag: welke bestemming er aan die bespaarde renten gegeven worden? Maar men wil die bestemming ook duurzaam, dat is: eens en voor altijd, *wettigen*, opdat de niet minder lastige Rekenkamer ons niet jaarlijks bij de verevening der uitgaven kome plagen met allerlei weinig beduidende, maar toch altijd hinderlijke aanmerkingen; daaraan moet voor goed een einde worden gemaakt; is het eens duurzaam geregeld en gewettigd, dan gaan wij onzen gang en behoeven ons aan niemand te storen.

Wij willen onderstellen, dat de zaak, naar den zin van den Minister, duurzaam geregeld en gewettigd is; dat de aankoop der schuld heeft plaats gehad en ingeschreven is op het Grootboek; dat dus ook de schatkistbiljetten allen in de schatkist zijn teruggekomen, en vragen: wat is de Minister, volgens art. 4, *verpligt* te doen? wat zou hij *mogen* doen?

Wat is de Min. *verpligt* te doen met ƒ 500,009 renten van het fonds, die niet uitgegeven worden?

Hij is *verpligt*, die geheele som aan te wenden tot uitdelging van nationale schuld. Vroeger bespaarde hij jaarlijks bijna 4 ton op de uitgaven wegens de renten; die besparing maakte een deel uit van het batig slot van het dienstjaar, waarvan het gebruik later telkens bij de wet bepaald werd; maar nu is er geene besparing meer, de geheele som moet uitgegeven worden: hij is verpligt over 1854 bijna 4 ton en over 1855 en alle volgende jaren 5 ton, bij de begrooting *toegestaan* als *uitgave tot betaling der rente* van de nationale schuld, te besteden tot *amortisatie* van schuld.

Dus *verpligte amortisatie*, en, wat nog meer is, amortisatie, waarvan op de begrooting niets zal blijken. Tot nog toe bestaat er in Nederland slechts tweeërlei soort van verpligte amortisatie: de jaarlijksche aflossing toch bij uitloting van aandeelen in twee geldleeningen voor wegen, is te gering om als zoodanig in aanmerking te komen, en loopt ook binnen weinige jaren af.

De eerste soort is de aflossing der schuldbekentenissen van het voormalig Amortisatie-Syndicaat, volgens Koninklijk besluit van 1 Junij 1830, in verband met de wet van 27 Mei 1830, ten bedrage van ƒ 300,000 jaarlijks. Wij zullen er niet veel van zeggen; het is eene treurige erfenis, van een tijd, waaraan zij, die er eenige *geheimen* van gekend hebben, ook nu nog, niet dan met huivering terugdenken. Om geld te krijgen was men genoodzaakt de voorwaarde aan te nemen, waaraan de regering van elk land, welks financiën niet in orde zijn, zich moet onderwerpen: de voorwaarde van verpligte amortisatie tot een bepaald bedrag elk jaar. Welke heerlijke voorwaarde dit is voor de geldschieters, heeft Nederland onder het stelsel der *volharding* tot zijne schade ondervonden; om die 3 ton van 3½ pct. rentegevende schuldbekentenissen à pari af te doen, heeft men meermalen geld moeten opnemen tegen eene rente van 7 ja van 8 pct. Maar zelfs deze verpligte amortisatie *wordt jaarlijks op de begrooting gebragt*.

De tweede soort van verpligte amortisatie is van geheel anderen aard: zij is het gevolg der wet van 27 September 1841 tot vervroegden overgang van de uitgestelde en werkelijke rentegevende schuld. De verpligting, in art. 9 dier wet omschreven, was onvermijdelijk, wegens de regten en stellige aanspraken, ontstaan voor de houders van uitgestelde schuld en kansbilletten, uit de wet van 14 Mei 1814; zoolang die wet in stand bleef, was er aan verbetering der Nederlandsche Financiën niet te denken; de prijs, waarvoor hare afschaffing gekocht werd, is niet te duur; maar toen, reeds in 1841, begreep men, dat de som, voor die amortisatie te besteden, *op de begrooting moest gebragt worden*.

Het doel van elke amortisatie kan en mag geen ander zijn dan vermindering der openbare schuld; de eenige rationele amortisatie is het besteden van zekere overschotten op afgesloten of loopende dienstjaren tot inkoop van schuld.

Verpligte amortisatie maakt het in buitengewone omstandigheden noodzakelijk, nieuwe schuld te maken tot een hooger bedrag of tot hoogere rente, om eene kleinere of tot lagere rente aangegane schuld te kwijten: zij doet juist het tegendeel van hetgeen de benaming doet onderstellen.

Geheel vrijwillig, zonder eenige aanleiding, neemt men dien last op zich: wij vergissen ons, *het is een zeer geschikt middel om de uitgaven duurzaam te verhoogen, en vermindering van lasten moeijelijker te maken.*

De Minister verklaart in de Toelichting op Hoofdstuk IX A, op 23 Sept. ll. ingediend, dat de renten van het Fonds der muntbilletten over 1855 tot een bedrag van ƒ 390,359.00 zullen *vrijvallen.*

In het Voorloopig Verslag wordt aangedrongen op grootere vermindering van lasten.

De heer VAN BOSSE, de verklaring van den Minister als waar aannemende, wijst er in zijne nota op, dat ook die vrijvallende ƒ 390,359.00 tot vermindering van lasten kan aangewend worden.

De antwoorden der Regering op de Voorloopige verslagen worden nog te gemoet gezien; maar intusschen beantwoordt de Minister van Financiën die aanmerking en dat gedeelte der Nota van den heer VAN BOSSE, door het indienen van dit wetsontwerp op 25 October. Hij kan nu verklaren: wat ik u verzekerde op 23 Sept. ll. is op dit oogenblik eene maand en twee dagen later, geene waarheid meer: niet alleen de ƒ 390,359.00, die ik toen zeide, dat over 1855 *vrij zouden vallen*; maar nog ƒ 109,650.00 *méér*, *zullen in* 1855 *en in alle volgende jaren moeten uitgegeven worden* tot aankoop van schuld: de jaarlijksche verpligte uitgaven zullen voortaan ƒ 500,009.00 *hooger* zijn: er kan dus aan geene grootere vermindering van lasten gedacht worden. Ik ben nu verpligt om jaarlijks ƒ 500,009.00, die gij mij voor de betaling der *renten* van de openbare schuld zult toestaan, te gebruiken *voor iets anders*, namelijk voor aankoop van schuld; maar wees gerust: vroeger werden die gelden *niet uitgegeven*, en ik moest u jaarlijks lastig vallen met de beslissing der vraag: wat zal met die gelden gedaan worden? voortaan zal er voor u *besparing* van moeite zijn: die ƒ 500,009.00 zullen van nu af jaarlijks *wel uitgegeven* worden; gij behoeft u dus in het vervolg niet meer te bekommeren over de bestemming, welke aan die vrijgevallen gelden moet gegeven worden.

Onderscheidene dagbladen hebben melding gemaakt van eene verandering, welke de huishoudelijke wetten van het 's Gravenhaagsche Departement der Maatschappij: tot *Nut van 't Algemeen* in den laatsten tijd hebben ondergaan, zonder echter te dien aanzien in eenige bijzonderheden te treden. De zaak kwam ons gewigtig genoeg voor, om nadere inlichtingen in te winnen, en zie hier, wat ons uit eene goede bron is medegedeeld.

De algemeene wet der genoemde Maatschappij bepaalde vroeger, dat elk, van wat rang in de burgerlijke maatschappij hij mogt wezen, of tot welk christelijk kerkgenootschap hij mogt behooren, tot lid zou kunnen worden aangenomen. Die bepaling werd in Augustus jongstleden veranderd en art. 1 der algemeene wet luidt voortaan:

„Het doel der Maatschappij is: door de bevordering van „godsvrucht en goede zeden, overeenkomstig de beginselen van „de Christelijke godsdienst, en door het voortplanten van nut„tige kundigheden, voornamelijk onder mingeoefenden, algemeen „volksgeluk te verspreiden.„

terwijl artikel 4 inhoudt:

„Al wie het doel der Maatschappij, zooals in art. 1 omschre„ven is, wil helpen bereiken, kan tot gewoon lid der Maat„schappij worden aangenomen, met in achtneming van de huis„houdelijke bepalingen, door de departementen voor het verkiezen „en toelaten van hunne Leden vastgesteld.„

In overeenstemming met de vroegere algemeene wet was bij het huishoudelijk wetboek van het 's Gravenhaagsche Departement in art. 1 bepaald: „dat elk van „wat rang in de burgerlijke maatschappij hij ware, of „tot welk christelijk kerkgenootschap hij behoorde, door „bestuurders tot lid kon worden aangenomen.„

Toen nu de algemeene wet was veranderd, begrepen de bestuurderen, dat ook de huishoudelijke bepalingen eene wijziging moesten ondergaan, daar deze met gene in overeenstemming diende te worden gebragt, en zij leverden, in eene buitengewone Departements-Vergadering van 11 October jl., het schriftelijk voorstel in, om het zoo even vermelde artikel 1 te doen vervangen door de volgende artikelen.

„Artikel 1.

„Ieder, die behoort tot eenig Christelijk Kerkgenootschap, „kan tot gewoon Lid van het Departement, door Bestuurders, „worden aangenomen.

„Bij weigering, zijn deze verpligt zulks ter kennis te bren„gen van de Leden des Departements, in de eerstvolgende ver„gadering.

„In de daarnavolgende zal alsdan worden beslist over de al „of niet aanneming bij volstrekte meerderheid van stemmen en „door middel van ballotage.

„Artikel. 2.

„Al wie niet behoort tot eenig Christelijk Kerkgenootschap, „kan almede tot gewoon Lid worden aangenomen.

„Die aanneming echter is onderworpen aan de navolgende „bepalingen:

„I. Het verzoek daartoe moet:

„*a.* schriftelijk worden ingediend bij Bestuurders;

„*b.* door den verzoeker zelven zijn onderteekend;

„*c.* de uitdrukkelijke verklaring inhouden, dat hij het doel „der Maatschappij wil helpen bereiken, algemeen volksgeluk te „verspreiden, door de bevordering van godsvrucht en goede „zeden, overeenkomstig de beginselen van de Christelijke Gods„dienst, en door het voortplanten van nuttige kundigheden, „voornamelijk onder mingeoefenden;

„*d.* gepaard gaan van een schriftelijk bewijs van appui, onder„teekend door tien gewone Leden van dit Departement.

„II. Bestuurders brengen dit een ander in de eerstvolgende „Departements-Vergadering ter tafel.

„III. In de vergadering daaropvolgende wordt over de al of „niet toelating des verzoekers beslist, door middel van ballotage.

„IV. Bijaldien een vijfde der balloterende Leden tegenstemt, „wordt de voorgestelde gehouden voor afgewezen.

„Artikel 3.

„Ieder, die is gedeballoteerd, kan eerst na verloop van een „geheel jaar op nieuw verzoek doen, om te worden aangenomen „tot Lid van het Departement.„

Dat voorstel tot wets-verandering zoude, in de vergadering van 27 October jl., nadat de heer J. HERMAN DE RIDDER eene voorlezing had gehouden, en nadat aan de dames de gelegenheid was gegeven om zich te verwijderen, in beraadslaging worden gebragt; maar de heer METMAN gaf in overweging, en de Vergadering besloot, met eene groote meerderheid van stemmen, om de behandeling tot eene daartoe opzettelijk te beschrijven vergadering, uit te stellen. De belangstelling der leden van het Departement was intusschen zeer opgewekt. In sommige dag-

bladen was het voorstel van het Departements-bestuur ter sprake gebragt, en in de vergadering van 27 October waren brieven voorgelezen van de heeren Predikanten DERMOUT, HUYDECOPER en MOLL, waarbij deze verklaarden het lidmaatschap te moeten opzeggen van eene Maatschappij, welke, als gevestigd op christelijke beginselen, door het besluit, in Augustus jl. te Amsterdam genomen, van haar eigenaardigen grondslag was afgeweken. Men wist echter, dat de nieuwe bepalingen ook vele voorstanders telden onder de leden van het 's Gravenhaagsche departement, en men voorzag dus eene niet geringe wrijving van denkbeelden.

Het Bestuur beschreef nu eene vergadering tegen den avond van 2 November, en de leden gaven toen door een veel talrijker opkomst dan gewoonlijk, bewijs van groote belangstelling. De President — de heer MODDERMAN — deelde dadelijk mede, dat, naar het oordeel van het Bestuur, de algemeene strekking van het voorstel 't eerst aan de orde moest worden gesteld; dat daarna de discussiën moesten worden geopend over de artikelen, en de daarop voor te dragen amendementen, en dat eindelijk het voorstel, gelijk het zou zijn geamendeerd, in stemming moest worden gebragt. Tegen deze orde van beraadslaging werd geene bedenking geopperd.

Een voorstel van den heer MIOULET, om de huishoudelijke wetten, vooreerst althans, geheel onveranderd te laten, daar er geene reden bestond, om de zaak zoo spoedig te behandelen, had geen gevolg, omdat de President verwees naar een der artikelen van de algemeene wet, welke het in overeenstemming brengen der huishoudelijke bepalingen met die der Maatschappij, zoodra mogelijk vordert.

Hierop volgden de beraadslagingen over de algemeene strekking. Krachtig en op verscheidene gronden, werden die bestreden door de heeren DE GREVE, TIMMERS VERHOEVEN, VAN DER LINDEN, SOURY en METMAN, terwijl ze verdedigd werden door de heeren MODDERMAN en HERMAN DE RIDDER. Bij die gelegenheid deed vooral de heer TIMMERS VERHOEVEN zich kennen als een groot voorstander van het onlangs aangenomen beginsel, krachtens hetwelk ook aan onze Israëlitische medeburgers de deuren der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, worden opengesteld. In eene welsprekende rede betoogde hij, dat die openstellling geheel ligt in den geest der Maatschappij en betreurde hij het, dat drie bij hem zoo hoog geachte stadgenooten daarin aanleiding gevonden hadden, om hun lidmaatschap op te zeggen.

Na de sluiting der beraadslagingen over de algemeene strekking, gaf de heer SOURY te kennen, dat hij als amendement op art. 1 voorstelde de weglating der woorden: *die behoort tot eenig Christelijk Kerkgenootschap*, zoodat het zou luiden:

»Ieder kan tot gewoon lid van het Departement door Bestuurders worden aangenomen.«

»Bij weigering, zijn deze verpligt zulks ter kennis te brengen van de leden des Departements, in eene volgende Vergadering.«

»In de daarna volgende zal alsdan worden beslist over de al of niet aanneming bij volstrekte meerderheid van stemmen en door middel van ballotage.«

De voorsteller zeide, dat bij de aanneming van zijn amendement art. 2 natuurlijk zoude komen te vervallen.

Na langdurige beraadslagingen zoo over den vorm als over het wezen der zaak, werd het amendement ten slotte verworpen, en het artikel, gelijk het door het Bestuur was voorgedragen, aangenomen.

Op artikel 2 werd door den heer M. EIJSSEL voorgesteld, om de nos. II, III, IV en litera *d* van no. I te doen wegvallen en in den aanvang van het artikel in de plaats van: *almede*, te lezen: *op dezelfde wijze*. Ten gevolge van dit amendement zoude het artikel luiden:

»Al wie niet behoort tot eenig Christelijk Kerkgenootschap kan, op dezelfde wijze, tot gewoon lid worden aangenomen.

»Die aanneming echter is onderworpen aan de navolgende bepalingen:

»Het verzoek daartoe moet:

»*a.* schriftelijk worden ingediend bij Bestuurders,

»*b.* door den verzoeker zelven zijn onderteekend, en

»*c.* de uitdrukkelijke verklaring inhouden, dat hij het doel der Maatschappij wil helpen bereiken, algemeen volksgeluk te verspreiden, door de bevordering van godsvrucht en goede zeden, overeenkomstig de beginselen van de Christelijke godsdienst, en door het voortplanten van nuttige kundigheden, voornamelijk onder mingeoefenden.«

Ook dit amendement gaf tot zeer breedvoerige beschouwingen aanleiding. Vooral werd het door den President namens het Bestuur bestreden. Eerst door de bewering dat het, uithoofde van de aanneming van art. 1, niet ontfankelijk was, welke exceptie met een groote meerderheid werd verworpen. Daarna in stemming gebragt is het amendement zelf, ofschoon met eene niet groote meerderheid aangenomen.

Het derde door het Bestuur voorgestelde artikel is bij acclamatie goedgekeurd.

Vervolgens is het geheele voorstel des bestuurs, zoo het door de vergadering was geamendeerd, in stemming gebragt en *aangenomen*.

Hierna werd de Vergadering gescheiden, nadat de President, namens het Bestuur, den leden dank had betuigd voor de gepaste en heusche wijze, waarop, ook bij het gebleken verschil van meening, de beraadslagingen waren gehouden.

Het weekblad van den Helder en het Nieuwe Diep, dat zoo menigwerf verdienstelijke staatkundige beschouwingen bevat, schrijft over de voorgestelde afschaffing van 23 opcenten op het gemaal een artikel, met den hoofdinhoud waarvan wij gaarne onze lezers bekend maken:

Wij mogen echter onzen angst niet verzwijgen, of de Tweede Kamer die vermindering wel zal willen toestaan. Immers de ministeriële leden zullen zeker wel allen er tegen zijn, en als de vrienden ons verlaten, wat steun dan te wachten van eene oppositie, die begrijpt, dat bij zuinig beheer der financien de geheele belasting op het gemaal, zeker die op de rogge kon worden afgeschaft.

Onze angst berust op de herinnering van hetgeen de ministeriële leden en het ministerie zelf ten vorige jare, ter gelegenheid van de beraadslaging over de afschaffing van een accijns op het geslagt, hebben gesproken — eene afschaffing, die met een last van 5 à 10 cents per pond vleesch drukte. De ministeriële leden waren tegen die afschaffing, omdat het toch geene vermindering in den prijs te weeg zoude brengen. B. v. *Bieruma Oosting* na *ironisch* te hebben uitgeroepen: »Ziedaar »het oogenblik geboren, waarop de mingegoeden in ons vader»land van eenige lasten kunnen worden ontheven, en zij dus »het loon zullen smaken van de offers, welke zij gedurende zoo »vele jaren aan den staat hebben gebragt.« zeide: Ik beweer »niet dat de accijns het vleesch niet duurder maakt, maar be»weer dat de afschaffing het niet goedkooper zal maken. (1)

De heer *Hofman* hield het voor zeer onwaarschijnlijk, »dat »eene prijsvermindering het gevolg der afschaffing zijn zoude.«

Van Deinse was er *zeker* van »dat het doel der afschaffing »niet bereikt zoude worden, ja wat meer is, groote duurte, »gebrek en ellende zoude er uit ontstaan. Men zegt minder »accijns goedkooper prijs, goedkooper prijs meerder consumtie, »maar nu vraag ik, zal juist die meerdere consumtie niet da»delijk den prijs doen stijgen door meerdere navraag.

Schimmelpenninck van der Oije berekende, dat de afschaffing van den vleesch-accijns slechts 40 cents per ziel jaarlijks zoude baten, en vroeg: »wat zal dat een burgerman baten, indien »hij met een huisgezin van zes zielen, 48 stuivers zal hebben »bespaard. Hij zal tot de conclusie komen, men neemt den schijn »aan, of men mij veel wil geven en men geeft mij luttel.«

Van den heer *van Foreest* zullen wij zwijgen, die de gevolgen berekende als er slechts ééne koe op de wereld was; wij zien met brandend verlangen naar eene nieuwe beschouwing over de waarschijnlijke gevolgen, wanneer er slechts één mud tarw en één mud rogge te vinden was.

De graaf *Schimmelpenninck* achtte het mede hoogst twijfelachtig, of de afschaffing van den accijns wel eenigen invloed op de prijsvermindering zoude hebben. Doch waartoe zouden wij verder de bijbladen naslaan. De eene noemt het voorstel eene *illusie*, de andere eene *mystificatie*, de minister van Doorn eene bespotting der Natie, die men verligting beloofde!

Maar wat zal dan nu de vermindering van 23 opcenten op het gemaal zijn? Zal het niet blijken eene illusie te zijn, als men verwacht of de mogelijkheid veronderstelt, dat de bakkers het pond roggebrood met een tiende deel van een cent zullen verminderen! Men vergete niet, dat omtrent het geslagt *de geheele* belasting en daarmede alle lastige formaliteiten zouden worden afgeschaft, maar dat bij eene vermindering van eenige opcenten de industrie der meelmolenaars en der bakkers onder dezelfde lastige banden gekneld blijft! Mag dan de vermindering der 23 opcenten niet, met vrij wat meer regt eene mystificatie genoemd worden, waarvan de schatkist al het nadeel zoude ondervinden?

Toen in het vorig jaar de afschaffing van den accijns op het geslagt behandeld werd, hoorde men vrij algemeen, dat bij het gemaal, de mindere klasse veel meer belang had, en teregt. — De heer Thorbecke maakte toen ook de aanmerking dat een moedig minister van financiën de afschaffing daarvan welligt zoude voorstellen, maar dat de voorstellers, om de bedenking dat de schatkist de vier millioen van het gemaal niet kon missen te ontgaan, zich beperkt hadden tot de afschaffing van wat men blijkbaar ruim kon missen.

Iedereen zoude dan ook nu den Minister van Financiën hebben toegejuicht en gewis de constitutionele oppositie in de kamer, zoude zich krachtig aan zijne zijde voegen, indien de geheele afschaffing van het gemaal ware voorgesteld. Maar wanneer de Minister denkt, dat hij met de vermindering der 23 opcenten, die men noch in den prijs, noch in de opheffing van lastige formaliteiten zal ontdekken, eenig genoegen te doen, eenige verligting aan te brengen, dan zal hij zich bitter teleurgesteld gevoelen. Bij de meer en meer zich wortelende overtuiging dat bij zuinig beheer de geheele belasting gemist kon worden, stelt men niemand te vrede met zulk eene in Homoeopatische hoeveelheid toegediende verligting.

(1) Het heeft veel van onzin, maar dit is onze schuld niet, het staat letterlijk zoo in het Bijblad van de Staats-Courant te lezen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Eenmaal, dat er stellige berigten van den kant der Westersche mogendheden zijn ontvangen, die een einde maken aan de onzekerheid, welke ten aanzien van het bombardement van Sebastopol heeft bestaan, regent het thans van alle zijden depêches, correspondentiën en ziet men, te dien aanzien, gelijk meermalen, dat de overvloed het gebrek op den voet volgt. De thans ontvangen berigten behelzen bijzonderheden omtrent het voorgevallene op den 17 en 18 October, ja zelfs heeft men thans berigten omtrent den strijd, die op den 25 en 26 heeft plaats gehad tusschen de troepen der geallieerden aan de eene, en die van den generaal Liprandi aan de andere zijde.

De Moniteur deelde gister eene depêche mede gedagteekend, Varna, den 4 November en luidende aldus:

Op den 25 hebben de Russen, ten getale van 30,000 man op het onverwachts de redoutes der Turken in de nabijheid van Balaclava aangetast. De Turken moesten voor zulk eene magt het onderspit delven. Doch eene brigade van de cavallerie rukte aan om den voortgang van den vijand te beletten en werd dra daarin gesteund door de zware kavallerie en eene fransche divisie. De twee legers der geallieerden hebben gewedijverd in dapperheid, en de Russen dan ook, na veel verlies geleden te hebben, moesten terugtrekken.

Des anderen daags, den 26, werden onze stellingen aangetast zoo wel aan den kant van Balaclava als aan die van Sebastopol. De troepen der geallieerden hebben dezen dubbelen aanval met een schitterenden uitslag afgeweerd, terwijl de vijand ongeveer 1000 man op het slagveld heeft gelaten. De belegeringswerken werkten op de best[illegible] lijke wijze.

De *Moniteur* deelt, bovendien, de verslagen mede van den generaal Canrobert en den vice-admiraal Hamelin omtrent het bombardement van den 17, en tevens eene opgave der gekwetste en gesneuvelde soldaten van het Fransche leger.

Eene andere depêche uit Marseille (Zaturdag) is van den volgenden inhoud:

De *Louqsor*, die den 25 October van Constantinopel vertrokken, is thans aangekomen en brengt berigten [illegible] Krim enkel van den 21, mede, daar de paketboot, d[illegible] 23 Balaclava verlaten heeft, nog niet aangekomen [illegible] toen de *Louqsor* vertrok. Het is waarschijnlijk, dat [illegible] extra-stoomboot uit die stad vertrokken is, om de[illegible] ches van Sebastopol in Frankrijk over te brengen, vóór dat de gewone stoomboot te Marseille zou zijn [illegible] gekomen, die den 8 November verwacht werd.

Op den 21sten zijn de zuidelijke toren en de batt[illegible] van de quarantaine-haven vernield; terwijl de toren [illegible] het fort Konstantijn ontmanteld is.

De Lancasters hadden twee schepen, welke zich [illegible] haven bevonden, in brand gestoken.

De geallierden wierpen 75,000 projectielen elken [illegible] het vuur der Russen verflaauwde. Uit Konstantino[illegible] nieuwe voorraad gezonden.

Het *Journal de Constantinople* meldt, hetgeen [illegible] bevestiging noodig heeft, dat de generaal Osten Sacke[illegible] noordelijk gedeelte van Sebastopol is binnengerukt [illegible] eene versterking van 25,000 man.

De Turken dringen er op aan, om het eerst den [illegible] op Sebastopol te ondernemen.

Bij het bombardement van den 17den vuurden [illegible] schepen op een afstand van 2,000 ellen, doch meest[illegible] het schot op 1,200 ellen afstand.

De *Ville de Paris* en de *Albion* zijn de haven van [illegible] stantinopel binnen geloopen, om daar herstelling[illegible] ondergaan. In eene derde depêche uit Varsovie, me[illegible] Zaturdag, meldt prins Menschikoff, dat van 15/27 to[illegible] de wederzijdsche stellingen geene verandering, hoege[illegible] ook, ondergaan hebben. De belegeringswerken werd[illegible] regeld voortgezet; maar meestal was het vuur [illegible] den vijand veel zwakker dan vroeger geworden.

In het algemeen kan men veilig aannemen, d[illegible] bombardement van den eersten dag af, inderdaa[illegible] zettend was; het vuur der vloten, hoewel 't niet [illegible] dan drie uren aanhield, was verschrikkelijk. De [illegible] Russen zijn van hunne zijde ook niet werkeloos geb[illegible] maar integendeel hebben zij veel geestkracht aan den [illegible] legd, waaraan het dan ook is toe te schrijven, dat de geallie[illegible] aanmerkelijke verliezen hebben geleden. Het waren [illegible] namelijk eenige Fransche schepen, op de gevaarl[illegible] punten geplaatst, welke zeer veel schade geleden [illegible] ben en naar Konstantinopel moesten terugkeeren om [illegible] herstellingen te ondergaan; maar zij hebben op wa[illegible] wijs de taak volbragt, welke hun was opgedragen, [illegible] melijk tot zwijgen te brengen het vuur dier batt[illegible] welke zij hadden te vernielen.

Van de landzijde vooral was het vuur der geallie[illegible] allerhevigst. In het kort, het bombardement deze[illegible] eerste dagen, heeft alhoewel — gelijk wij reeds me[illegible] den — de belegerden belangrijke verliezen geleden [illegible] doen voorzien, hetgeen verwezenlijkt is, dat, name[illegible] den wanhopigen en hardnekkigen tegenstan[illegible] Russen, het vuur nog verscheidene dagen zou [illegible] aanhouden, alvorens de veste vermeesterd kon [illegible] is dan ook bevestigd door eene latere depêche [illegible] Menschikoff dd. 17/29 op welken dag het bomb[illegible] nog voortduurde. Dit is nu reeds de twaalfde d[illegible]

Omtrent de gebeurtenissen van 25 en 26 Oct. vindt men de meeste bijzonderheden in eene depêche uit Constantinopel (den 28), door lord Strafford de Radcliffe, den Engelschen ambassadeur, aan zijne regering gezonden. Op den 22 hebben (gelijk prins Menschikoff gemeld had, uit zijn hoofdkwartier te Kichineff) de Russen, aangevoerd door den generaal Liprandi, ten getale van 30,000 man, [illegible] aanvallende houding aangenomen tegenover de belegeraars [illegible] Met goed geluk hebben zij redoutes aangetast, welke verdedigd werden door een korps van de Ottomanische divisie, en eenige Schotten. De Turken zijn teruggetrokken en de Russen hebben de redoutes vermeesterd. De Engelsche ligte kavallerie, welke aanrukte werd door deze 30,000 man met zulk een sterk vuur ontvangen, dat zij aanmerkelijke verliezen heeft geleden. Doch zij werd naderhand geholpen door de zware kavallerie; en later door eene divisie van het Fransche leger, en het was vooral de houding van deze laatste, welke den slag eene gunstige wending deed nemen voor de geallieerden. De Russen werden [illegible] slagen.

Des anderen daags, den 26, hebben de belegeraars [illegible]

berigten uitval ondernomen op hetzelfde oogenblik, dat generaal Liprandi een tweeden aanval beproefde. Ook die was zeer moorddadig; maar de belegerden zijn op de plaats van het gevecht teruggeslagen en de troepen van generaal Liprnadi verloren veel.

Na den 26 tot den 29 dezer is er, volgens de laatste depêche van prins Menschikoff, niets anders voorgevallen dan de geregelde voortzetting der belegeringswerken.

Er is thans geene sprake meer van het overlijden van den admiraal Nachimoff. Men mag dus aannemen, dat dit berigt onjuist was.

De oorzaak van dit gerucht is gelegen in de ligte kwetsuur, welke die admiraal den 17 bekwam.

De berigten uit Azie, over Marseille ontvangen, behelzen geene nadere berigten dan die, welke wij reeds vroeger hebben medegedeeld naar aanleiding van de correspondentie, over Triëst ontvangen. De brieven uit het kamp van Kars loopen tot den 5en dezer. Zij deelen de aankomst van generaal Williams, Engelsch commissaris, mede, wiens intrede in de stad een ware triomftogt was.

Den 10 is te Trebisonde eene Turksche stoomboot aangekomen beladen met voorraad voor de leger-afdeeling, welke te Tchourouk-Sou gekampeerd is, die zeer veel ontbering moet verduren en zelfs geene tenten heeft voor nachtverblijf, in weêrwil der vochtigheid en de koude, welke zich in die streken reeds doet gevoelen. De berigten uit Perzie behelzen niets belangrijks.

Onze Engelsche correspondenten hebben bij herhaling melding gemaakt van eene nota, den 22 October door den heer Nesselrode tot de kabinetten van Berlijn en Weenen gerigt. Volgens sommigen zou in die nota op nieuw sprake zijn van de vier waarborgen, doch anderen willen, dat de heer Nesselrode zich daarin zou bepalen bij eene verklaring omtrent de zamentrekking van troepen aan de grenzen van Gallicie.

Onze Hamburgsche correspondent spreekt, op zijne beurt, van dit stuk, volgens brieven uit Petersburg dd. 28 October, en hetgeen hij deswege zegt komt genoeg overeen met de tweede der beide lezingen, welke wij hebben medegedeeld. Graaf Nesselrode protesteert in die nota eeniglijk tegen de opvatting als zou de beweging der troepen naar de grenzen van Oostenrijk eenige vijandelijke beteekenis tegenover Oostenrijk hebben; Rusland, zegt hij, wil volstrekt niet den oorlog verklaren aan zijn voormaligen bondgenoot; de zamentrekking der troepen heeft niet anders ten doel dan eene noodige strategische beweging tegen de Westersche mogendheden. heeft geene andere strekking dan om Rusland in staat te stellen zich op alles voor te bereiden. Op die wijze verklaard en uitgelegd, hoopt graaf Nesselrode, dat Oostenrijk in dit feit geen aanleiding zal vinden, om met de twee zeemogendheden een aanvallend en verdedigend verbond te sluiten.

Alhoewel dit nu de meest geloofwaardige verklaring omtrent de Russische nota van 22 October is, willen wij toch evenwel voor deze lezing niet aansprakelijk stellen. Aangezien de zaak, welke hier geldt, is van ondergeschikt belang. Wat betreft de concessien, welke Rusland genegen zou zijn te doen ten aanzien der vier waarborgen, hieromtrent moet men thans het antwoord van Rusland afwachten op het nieuwe voorstel door Pruissen gedaan. De heer von der Pfordten, presid. van den Beijerschen ministerraad, is den 1 Nov., des avonds, te Weenen aangekomen. Hij is afgestapt bij den graaf de Lerckenfeld-Koefring, zaakgelastigde van Beijeren bij het Oostenrijksche hof. Den 2den, des morgens, heeft hij een onderhoud gehad met graaf Buol.

Uit Bern ontvangen wij nadere berigten, die de vroeger medegedeelde telegrafische depêche omtrent de verkiezingen voor den nationalen raad in het kanton Tessin, wijzigen. De coalitie der beide uiterste partijen was, naar het schijnt, te onbestendig, om hare volkomene overwinning en de nederlaag van de heeren Francini en Proda te verzekeren.

Beiden zijn integendeel in een der twee kiesdistrikten van het kanton gekozen. In het kanton Bern, het belangrijkste van den bond, is de uitslag der verkiezing zoodanig, dat op het getal van 23 afgevaardigden, 17 behooren tot de verschillende schakeringen van radicalen, vier tot de behoudende partij, terwijl twee verkiezingen geen uitslag hebben opgeleverd, zoodat die zullen moeten worden herhaald. In het kanton Vaud zijn van de 9 afgevaardigden op den eersten dag slechts zes gekozen, zijnde allen van de regeringspartij.

Binnenland.

's Gravenhage, 6 November.

Z. M. heeft 1°. aan P. van Santen Hzn. eervol ontslag verleend als kapit. bij de schutterij te Dordrecht; 2o. bij de schutterij te Dordrecht benoemd tot kapit. J. A. Smite van Nieuwerkerk, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. H. 't Hooft, thans 2de luit.; tot 2den luit.-kwartierm. P. van Santen Hzn.; tot 2den luit. H. Ditmars, thans schutter.

Z. M. heeft tot schoolopziener bij continuatie benoemd in het schooldistrict van Noordholland, dr. T. A. Jorritsma; in het 6de district dier provincie mr. J. W. van Romunde; en in het 3de district van Zeeland jhr. M. J. Schuurbeque Boeije.

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* verneemt, dat toen de heer Thorbecke zich eenigen tijd geleden te Enschedé bevond, hij er zijn werk van heeft gemaakt aan eenige zijner vrienden eene politieke les te geven.

Hetzelfde blad verklaart tevens te weten, dat van eene petitie, gezonden door de Kamer van Koophandel te Enschedé aan de Tweede Kamer, toegezonden is een dozijn exemplaren aan de heeren de Man en van Hoëvell *met verzoek om aan de vrienden te worden rondgedeeld*.

Ten aanzien van het eerste punt vragen wij, of hier moet worden *aan een stelsel van spionnering*, waardoor zelfs de huisselijke en vriendenkring niet meer veilig is, of eenvoudig aan een *logen*, die verzonnen wordt om iemand impopulair te maken ten believe van een ministerie, dat, zoo het ooit populair geweest ware, bij den dag die populariteit ziet wegzinken!

Wat het tweede punt aangaat: wij vragen of hier moet gedacht worden aan den invloed der, door het tegenwoordige Ministerie zoo zeer gepreviligieerde *algemeene politie*, wier oog nu zelfs zou droordringen tot in de geheimen van de bureaux der postkantoren of dat door *gesloten* brieven heen zou lezen, of alweder aan een *logen*?

Wij wachten de nadere explicatie af.

Naar wij vernemen, heeft de Regering gister namiddag hare antwoorden op de verslagen der Tweede Kamer betrekkelijk de Staatsbegrooting voor 1855 ingezonden, en zijn die stukken heden ochtend ter landsdrukkerij bezorgd.

Wat den hoofdinhoud dier verslagen betreft: men meldt ons, dat de Regering geene enkele belangrijke wijziging in de Begrooting gebragt heeft, met uitzondering enkel van den post van *f* 40 000 voor de tentoonstelling te Parijs, die nog al wijziging moet hebben ondergaan.

Men mag alzoo, bij deze houding der Regering, in verband tot den inhoud der Kamer-verslagen, langdurige en levendige discussiën te gemoet zien.

De *Nieuwsbode* verklaart, dat het Ministerie *geen gevolg kan geven* aan voorstellen tot afschaffing van belastingen.

Wij hebben in ons no. 451 aangetoond, dat de mogelijkheid daartoe wél bestaat, en herhalen hier de cijfers *in hunne meeste volledigheid*.

Afschaffing, bijvb. van het *tonnegeld*, den accijns op de *rogge* en den accijns op het *geslagt*.

Tonnegeld		*f* 452,000.00
accijns op de rogge:		
hoofdsom	*f* 1,160.722.94 (1)	
10 pct. coll. zegel	- 116,072.29	
23 opcenten	- 293,662 90	
		- 1,570,458.14.
Accijns op het geslagt:		
hoofdsom	*f* 900.000	
10 pct coll. zegel	- 90.000	
38 opcenten	- 376,200	
		- 1,366.200
		f 3,388,658.14.

Afschaffing, bijvb. van het *tonnegeld*, den accijns op de *rogge* en den accijns *op den turf*.

Ziethier de cijfers:

Tonnegeld		*f* 452,000.00.
Accijns op de rogge		- 1,570,458.14.
Accijns op den turf:		
hoofdsom	*f* 1,025,000	
10 pct. coll. zegel	- 102,500	
28 opcenten	- 315,700	
		- 1,443,200
		f 3,465,658.14.

Afschaffing, bijvb. van het *tonnegeld*, den accijns op de *rogge*, en den accijns *op de zeep*.

De cijfers zijn de volgende:

Tonnegeld		*f* 452,000.00.
Accijns op de rogge		- 1,570,458.14.
Accijns op de zeep:		
hoofdsom	*f* 825,000	
10 pct. coll. zegel	- 82,500	
38 opcenten	- 344,850	
		- 1,252,350.00
		f 3,274,808.14.

(2) Onze berekening der opbrengst van den accijns op de rogge berust op Staat no. 114c, gevoegd bij de Staatsbegrooting van 1853, waar geconstateerd wordt, dat in het jaar 1851, 193,453,814 pond rogge werden veraccijnsd. Na 1852 is geene afzonderlijke opgaaf van 't verbruik der rogge publiek gemaakt.

* Z. M. de Koning zal, naar men verneemt, morgen ochtend wederom naar het Loo vertrekken, ten einde daar gedurende eenige dagen te verblijven.

* Het heeft Z. M. behaagd op het daartoe door den Minister van Oorlog aan HD. gedane voorstel, bij besluit van 25 October no. 77, toe te staan, dat de verhoogde schadeloosstelling wegens het genot van huisvesting en voeding voor de onder-officieren en manschappen van het leger bij de ingezetenen ad 45 centen daags, bij besluit van 27 Julij jl. no. 56, tot en met ultimo October aan de gemeentebesturen toegestaan, voorloopig nog gedurende de maanden November en December aanst., door die besturen, op denzelfden voet worde genoten; tot de uitvoering van welken maatregel door den Minister voornoemd, de noodige bevelen gegeven zijn.

* Eergisteren avond heeft in den Kon. Franschen schouwburg te dezer stede, eene eerste voorstelling plaats gehad van *Sullivan*, gevolgd door *Guillaume Tell*. Wij kunnen *Sullivan*, zoowel wat de uitvoering als anderzins betreft, zeer aanbevelen. Niet minder goed was de uitvoering van *Guillaume Tell*. De heeren Gaudemar en Masset hebben, o. a. hun talent weder op verdienstelijke wijze ten toon gespreid.

* Het Prov. Geregtshof van Z. Holland heeft, bij arrest van 3 dezer, bevestigd het vonnis van de arrond.-regtb. alh., in zake van D. van der Voet, voormalig brievenbesteller hier ter stede en zijn medepligtige H. Sutterman; ten aanzien van dezen laatsten echter op verbeterde gronden. Men verneemt, dat tegen deze uitspraak cassatie is aangeteekend.

* Den 16 dezer, zullen voor het Prov. Geregtshof in Z. Holland te regt staan de acht personen, die beschuldigd worden in den avond van 2 Julij ll. te Naaldwijk te hebben gepleegd wederspannigheid met meer dan 20 personen; sommigen hunner daarenboven van het slaan of aantasten van een magistraats-persoon in de uitoefening zijner bediening (den burgemeester dier plaats), en één van beleediging, gemelden magistraats-persoon aangedaan. Het openbaar ministerie zal worden waargenomen door den heer advocaat-generaal Gefken.

De commissie uit den gemeenteraad alhier, die den 22 Junij 1852 belast werd met het onderzoek van het gewigtige vraagstuk nopens de broodzetting en de spaarkas, heeft geruimen tijd geleden haar verslag uitgebragt. Uit dat verslag, dat aanstaanden Dingsdag in behandeling komt, blijkt, dat de commissie van oordeel is: 1o. dat de broodzetting als nuttig en doelmatig, ja zelfs in bepaalde omstandigheden, onontbeerlijk, in beginsel, moet behouden worden. 2o. dat zij evenwel, in tijde van lage of geene hooge graanprijzen zonder gevaar, bij wijze van proef, buiten toepassing of werking kan worden gesteld; 3o. dat burgemeester en wethouders op den duur toezigt houden, naar aanleiding van eene te maken verordening, op de prijzen door de bakkers op hun brood bepaald, ten einde te beoordeelen, of het buiten werking stellen der broodzetting het gevolg hebbe, dat de broodprijs hooger zij dan bij het werken der broodzetting het geval zou zijn geweest. 4o. dat zij in zoodanig geval dadelijk de wets-invoering dier broodzetting aan den Raad voorstellen; 5o. dat de broodzetting in alle gevallen worde toegepast, zoodra de marktprijs der granen die hoogte bereikt heeft, dat de zettingsprijs van het brood de werking der spaarkas zou noodzakelijk maken, en 6o. dat zoo de Raad mogt besluiten, om de broodzetting bij lage graanprijzen buiten werking te stellen, hiertoe de noodige voorstellen aan Gedeputeerde Staten zullen worden gedaan, overeenkomstig art. 7 van het Koninklijk besluit van 15 April 1843 (*Staatsblad* no. 13.) De commissie is verder van oordeel, dat het benoemen van keurmeesters, belast met voortdurend ten strengste toezigt te houden, dat het brood gebakken worde van gezond en zuiver graan en geene bestanddeelen bevatte, nadeelig voor de gezondheid, eene zeer wenschelijke zaak zou wezen, indien althans onder de keurmeesters, chemici konden wezen, die tot een behoorlijk scheikundig onderzoek in staat waren, en zij zouden gerustelijk den Raad tot het aanstellen van zoodanige keurmeesters durven adviseren. Het spreekt van zelf, dat er ook deskundigen onder moeten wezen, ten einde de hoedanigheid van het brood te keuren, voor zoover het bakken enz. betreft, doch liefst geene bakkers uit deze stad. De commissie verzoekt ten slotte, dat de Raad het verslag gelieve aan te merken minder als een advis, dat zij ter opvolging aanbeveelt, dan wel als eenige beschouwingen, die den Raad in deze moeijelijke zaak niet onwaardig mogen voorkomen, en tot leiding zijner overwegingen mogen strekken.

Volgens opgave van het Ministerie van Finantien, is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand October jl. op nieuwe rekening ontvangen aan suiker-accijns, in hoofdsom, opcenten en collectief zegel, een bedrag van *f* 53.87½.

Het *Staatsblad* no. 139 bevat een Konk. besluit van 26 Oct. jl. bepalende, dat op de officieren, onder-officieren en korporaals der hulp-maréchaussé toepasselijk is het koninklijk besluit van 13 Febr. 1845 no. 55 (*Staatsblad* no. 8) betreffende de beëdiging der officieren en onder-officieren der maréchaussé, als hulp-officieren van justitie.

Het *Staatsblad* no. 140 bevat een koninkl. besluit van 26 Oct. jl., houdende aanwijzing en opheffing van eenige kantoren der in- en uitgaande regten en vaststelling der routes of heerbanen in de provincie Overijssel.

Het *Zondagsblad* berekent, dat de sterkte der schutterij op 1 Jan. 1854 opgegeven is op 24,790 man dienstdoende, en 58,463 man rustende schutterij, te zamen 83,253. Voegt men hier nog bij de 57,572 man van het staande leger, dan zouden wij — altijd volgens *het Zondagsblad* — eene krijgsmagt bezitten van 140,826 man, waaronder echter weinig kavallerie is.

De bekende duitsche schrijver Albert Bitzius, of zoo als hij zich in zijne volksschriften noemde, Jeremias Gotthelf, is den 22 Oct. te Lutzelflich overleden. Hij was geboren te Mürten, in 1797.

Uit Leiden wordt gemeld, dat eene vereeniging van heeren studenten voornemens is, op den 28 dezer in de stads-gehoorzaal een declamatorium te geven, ten behoeve der armen, waartoe de gemeenteraad het gratis gebruik der stadsgehoorzaal heeft afgestaan.

* Aan het pakhuis *de Waagdrager*, te Amsterdam, zijn van de 2600 Zeeuwsche aardappelen, aldaar aangevoerd, omstreeks 2600 mudden binnen den tijd van 3 weken verkocht. Zoolang de voorraad nog strekken zal, blijft men daar voor *f* 2.80 per mud uitverkoopen. De laatste lading zal echter spoedig worden opgeruimd.

Naar men verneemt, zal in de volgende week Mgr. van Adras, Coadjutor van Mgr. den Bisschop van Breda zich ook naar Rome begeven. (*de Tijd.*)

Aan *de Tijd* wordt uit 's Hage gemeld, dat Mgr. Vrancken Bisschop i. p. i. van Kolophon, en vicarius apostolicus van Batavia, onlangs in Nederland aangekomen, zich thans in de residentie bevindt. Of insgelijks Mgr. Vrancken naar Rome zal gaan, is niet met zekerheid bekend, maar men zegt het.

Door de arrondissements-regtbank te Leeuwarden is eene voordragt van drie personen opgemaakt voor de reeds sedert lang vacerende betrekking van regter plaatsvervanger. Op die voordragt zijn geplaatst de heeren mr. C. Wiersma R. Y. Warmolts en C. S. Sixma baron van Heemstra

(*H.*)

Arnhem, 4 Nov. Gisteren namiddag passeerde deze stad, varende naar Rotterdam, de stoomboot *de stad Bonn* van de Dusseldorper maatschappij, waarop zich ongeveer 350 landverhuizers, van den gegoeden stand, van beiderlei sekse en van verschillenden leeftijd, bevonden, welke uit Zwitserland, Baden en de Rijnprovincie zich naar Noord-Amerika begeven.

— Nadat heden voormiddag ten raadhuize had plaats gehad de loterij van voortbrengselen, werktuigen, gereedschappen en andere voorwerpen, op de koninklijke Nederlandsche tentoonstelling van Landbouw, alhier gehouden, aangekocht, geschiedde des namiddags om twee ure in het lokaal der tentoonstelling de uitreiking der medailles en getuigschriften aan de bekroonden namens Z. M. den Koning door den heer baron Schimmelpenninck van der Oije, voorzitter der hoofd-commissie, die zulks met eene gepaste, sierlijke aanspraak deed. (*Arnh. Ct.*)

Vlissingen, 4 Nov. Naar wij vernemen, zou gisteren avond de aanschrijving ontvangen zijn om Zr. Ms. fregat *de Ruiter* in gereedheid te houden, ten einde den 10den dezer maand naar Oost-Indien te kunnen vertrekken. Morgen wordt verwacht eene expres-stoomboot van Holland, met eene waarde van 2 millioen gulden aan zilveren specie, welke genoemd fregat derwaarts zal overvoeren.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag den 5 Nov. 1854.

Bernard ter Haar, 48 j., wedr. van Johanna Maria van Woudenberg, met Helena Elizabeth Roering, 46 j., wed. van Derk Lambertus Jonquière. — Louis Jean Leonardt Deij 51 j., wedr. van Cornelia Hoffman, met Marie Cheatrine Wilhelmine Suss, 25 j. — Roedolf Cornelis Verwijk, 23 j., met Hendrina van den Ende, 21 j. — Jan Troost, 57 j., wedr. van Maria Haakmeester, met Maria Elisabet Weseman, 30 j. — Cornelis van Zon, 50 j., wedr. van Johanna Hermina Frans, met Alida Oosterlaan, 27 j. — Dionijs van der Blom, 38 j., wedr. van Maria Johanna Voigt, met Antoinetha Alida Terspil, 33 j. — Joseph van Emde, 37 j., met Judith Marcus, 29 j. — Ferdinand Peltier, 32 j., met Johannas Catharina Adriana Mallee, 30 j. — Petrus Matthias Kuikhoven, 36 j., wedr. van Petronella van Veen, met Gerardina Engelhard, 48 j. — Cornelis Theodorus Bouwman, 21 j., met Anna Catharina Brouwers, 27 j. — Frederik Thomas Johannes Scheffer, 26 j., met Henrika Sitten, 35 j., wed. van Willem Frederik Johannes Scheffer. — Johannes Antonie Mulder, 34 j., wed. van Johanna Roberti, met Antonia van der Ruijt, 33 j. — Dirk van As, 26 j., met Maria Adriana van Zonneveld, 28 j. — Petrus Johannis van Wijgerden, 37 j., met Maatje Kok, 33 j. — Henrij baron de Smeth van Deurne, 33 j., met Louize Constance Jeanne Baronnesse von Brakell van Wadenoijen en Doorwerth, 23 j. — Cornelis Sanders, 29 j., wedr. van Maria van Ginkel, met Johanna Sips, 43 j. — Michael Bonneur, 25 j., met Agatha van der Poorten, 24 j. — Jan Schilperoort, 27 j., met Clasina Callee, 23 j. — Anthonij Jacobus van Limbeck, 34 j., met Margeretha Catharina Zadets, 28 j., wed. van Simon Visscher.

Ingezonden Stukken.

Mijne Heeren!

Sedert eenigen tijd heeft eene Commissie zich wel onledig willen houden met den verkoop van aardappelen tegen den prijs van *f* 2.45 per mud, aan *mingegoeden.* Ik kan niet zeggen: *behoeftigen;* want, waarlijk, had men *dit* beoogd: men zou de aardappelen dan ook moeten afleveren *per vijf kop.* Dit nu niet doende, blijft de toegang tot den verkoop voor behoeftigen *gesloten*, daar het gewis niet dan bij buitengewone evenementen is, dat deze over *f* 1.22½ te gelijk mogen en kunnen disponeren. Ik vraag dus: *welk doel* heeft de Commissie met dien verkoop? Men antwoordt mij, drukking der zoo hoog opgevoerde prijzen en juichende wijst men mij op de resultaten; doch, ik zeg: juicht niet te vroeg, Heeren; want Uw thans beoogde doel zal op deze wijze geene vruchten dragen.

De algemeene vermindering der aardappelenprijzen is niet Uw werk; maar wel het gevolg van de groote aanvoeren, welke te Rotterdam en elders, van Noordbrabantsche en Limburgsche aardappelen, binnen veertien dagen zijn geschied. Deze aanvoeren hebben de prijzen van dit algemeen verlangd product in het land van den Briel gezegend gedrukt; daar van zelf reeds heeft de Commissie geprofiteerd; want den 1sten October werden aldaar op het land, voor vaste of stijve aardappelen, *f* 3 per mud besteed en het was haar alzoo, even als iederen koopman, onmogelijk geweest, die te verkoopen tot *f* 2.45 per mud, gelijk dit thans geschiedt. Het doel derhalve, door de Commissie beoogd, zal op deze wijze niet bereikt worden; want indien eenmaal de vaart zal gesloten en de aanvoeren verkocht zullen zijn, dan zal door deze onbedachte handeling, voor den minvermogenden geen aardappelen dan tegen exhorbitante prijzen te bekomen zijn.

De handelwijze der Commissie druischt dan ook, naar mijn inzien, tegen alle regelen eener goede staathuishoudkunde aan, welke wil, dat men den handel vrij late, en dit wordt met bewijzen gestaafd, waarin ik thans niet treden zal. Alleen wil ik zeggen, dat door deze handeling, de voorkoopers ontmoedigd zijn, en hun geld niet in deze soort van aardappelen zullen steken, welke voor den geringen man, om zijn billijken prijs, noodig zijn; zij doen geen voorraad op en meenen dit nu ook aan de zorg der Commisie te moeten overlaten. Welnu, welk ander effect zal dit hebben, dan, hetgeen ik boven reeds aanhaalde? Bij gesloten vaart: verschrikkelijke duurte, zoodat, hetgeen men nu denkt voor de mingegoeden bespaard te hebben, als dan, in dien tijd, waarin de behoefte aan geld het grootste is, alles dubbel zal moeten uitgegeven worden.

Buiten dit alles, is er nog meer gevaar in; want, aldus voortgaande, moet gij in de stad van alles magazijnen aanleggen en bakker en melkboer tevens zijn; dan zult gij er ras in slagen, om te volbrengen hetgeen nu in het geheim wordt beoogd en dat is: de vernietiging van den burger- en handelstand; doch, dit eenmaal geschied zijnde, dan voorzeker zal Uwe welwillendheid wel blijven voortgaan, om den burger, die tot den mingegoeden stand is afgedaald, even als nu, te voorzien *van goedkoope aardappelen.*

Omtrent *maat* en wijze van uitreiken der aardappelen, zal ik niet spreken; deze beide punten liefst ter verbetering aan de Commissie zelve overlatende.

DIXI.

Aan de Red. van *de Grondwet*,

Ik acht het niet onbelangrijk U te berigten, dat de Gemeenteraad van Rotterdam in de zitting van 2 Nov. ll. den heer Medicinae Doctor G. Vrolik gepromoveerd heeft tot *natuurkundige*, waarschijnlijk om niet onder te doen voor den Gemeenteraad van Deventer, die onlangs een *scheikundige* tot *Hoogleeraar* in de *plantenkunde* bevorderde.

Uw bestendige lezer
L.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 6 November 1854.

Nederland.	Pct.	$(\frac{3}{16}$	**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$59\frac{3}{16}$ $\frac{5}{16}$		Pct.	
Dito Certificat..	3	$70\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$	*Hope* 1798/1816	5	$99\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$
Dito Dito ..	4	$89\ \frac{1}{8}$ $\frac{3}{16}$	Dito 1828/1829	5	$98\frac{5}{8}$
O. I. Leening..	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	$87\ \frac{1}{8}$ $\frac{1}{16}$	Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats..	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope* ...	4	$73\frac{5}{8}$
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	5	$72\frac{1}{2}$
Certificaten...	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$	$48\frac{3}{4}$	Inschr. Assig..	6	
Frankrijk.			Certific. dito..	6	$56\frac{3}{4}$
Obligatiën...	3				
Spanje.		$(\frac{13}{16}$	**Polen.**		
Nieuwe....	1	$17\frac{13}{16}$ $\frac{7}{8}$	Obligatiën...	4	
Dito Buitenl..	3	$37\frac{3}{4}$ $(\frac{15}{16}$			
D° Binnenl. 6/m.	3	$31\frac{7}{8}$ 32 31	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.			Metalliek ...	5	$64\frac{15}{16}$ [...]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	$74\frac{7}{8}$ 5[...]
Portugal.			Dito 1854 ...	5	$74\frac{7}{8}$ 5[...]
Londen nieuwe.	3	$86\frac{3}{16}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{3}{16}$	Dito 1847 ...	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{7}{8}$ [...]
Dito uitgest..	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{7}{8}$ [...]

Spanje, Fransche Uitg. $6\frac{1}{4}$; Lonisiania, bij Hope & [...] pct. $98\frac{3}{4}$; Mexic., te Lond. 3 pct. $21\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; dito Onb. 21[...]

Met nitzondering van Oostenrijksche en Spaansche fo[...] welke door eenige verkooporders zeer gedrukt waren, bl[...] markt overigens onveranderd vast. Met vrij veel affaire in [...] en Russ. De laatste waren zelfs iets beter te plaatsen.

LONDEN, Vrijdag 3 November. Consols op t. 94[...] N. Mexic. 3 pct. $22\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 71; Gren. [...] $5\frac{3}{4}$; Sardinie 5 pct. $88\frac{1}{2}$; Spanje buitenl. 3 pct. 38[...] 1 pct. $18\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; dito Certific. $5\frac{3}{8}$; dito Passiven $4\frac{3}{4}$; [...] $4\frac{1}{2}$ pct. 85; dito 5 pct. 96; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. 61; dito [...] $90\frac{3}{4}$; Turksche leening $1\frac{1}{2}$, 2.

PARIJS, Vrijdag 3 November. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 98.00; dito [...] pct. 75.40; Sp. binn. 3 pct. $32\frac{3}{4}$; dito 1 pct. 18.

WEENEN, Vrijdag 3 November. N. Metall. $83\frac{3}{4}$; N. [...] $96\frac{7}{8}$; Nat. Leen. 88; Bankactien 1220; Lomb. 93; [...] $23\frac{1}{2}$; Wissel op Londen 11.48; dito op Parijs 142.

MADRID, Dingsdag 31 October. Sp. 3 pct. 33.80; dito [...] N. 1 pct. 17.35.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.